

CMV-screening

Bij zwangeren en
pasgeborenen

CMV-screening

Bij zwangeren en pasgeborenen

Wat is CMV?

Cytomegalovirus (CMV) is een veel voorkomend virus dat mensen van alle leeftijden kan besmetten. CMV komt voor in lichaamsvloeistoffen (urine, speeksel, tranen, moedermelk, bloed, sperma en vaginaal vocht). Besmetting gebeurt door contact met deze vloeistoffen. Een CMV-infectie is meestal vrij onschuldig en vertoont soms symptomen van koorts, vermoeidheid, keelpijn en gezwollen klieren. CMV blijft na infectie in het lichaam aanwezig en kan opnieuw actief worden. Jonge kinderen en volwassenen ondervinden vaak geen gevolgen van de infectie. Voor verzwakte mensen en zwangere vrouwen houdt een CMV-infectie wel risico's in.

Wat is een congenitale CMV-infectie?

Eén tot vier procent van de zwangere vrouwen wordt voor de eerste keer door CMV geïnfecteerd tijdens de zwangerschap. Hiervan geeft ongeveer 40% de infectie door aan het kind. We spreken dan over een congenitale of aangeboren infectie.

De meeste kinderen met congenitale CMV worden volledig gezond geboren. Eén op tien pasgeborenen vertoont milde ziekte-tekens van voorbijgaande aard. Soms

stellen we ernstige afwijkingen vast aan het gehoor of de hersenen. Eén op de tien kinderen zonder opvallende ziekte-tekens bij de geboorte kunnen problemen krijgen met gehoor (van slechthorendheid tot doofheid), zicht (van slechthoortendheid tot blindheid) of neurologische ontwikkeling (van leerproblemen tot mentale beperking).

Een reactivatie van een al doorgemaakte infectie voor de zwangerschap of een herinfectie kan ook aanleiding geven tot congenitale CMV. De kans dat in dit geval het virus aan het kind wordt doorgegeven is wel heel klein (<1%).

In België worden per jaar naar schatting 600 kinderen geboren met een congenitale CMV-infectie (= 0,5% van de geboortes), waarvan tussen de 60 en 120 met klinisch opvallende problemen.

Hoe wordt een zwangere vrouw besmet met CMV?

Besmetting gebeurt meestal door intensieve contacten met een besmet kind. Op plaatsen zoals de kinderopvang of de kleuterklas is er een sterke verspreiding van CMV. Vooral jonge moeders met al één of meerdere jonge kinderen, lopen gevaar om besmet te worden.

Kan een congenitale CMV-infectie vermeden worden?

Dat is niet altijd mogelijk, maar zwangere vrouwen én hun partner kunnen een aantal voorzorgsmaatregelen nemen. Vermijd contact met speeksel en urine van jonge kinderen. Was uw handen voldoende met water en zeep, zeker na luierswisseling. Geef jonge kinderen geen kusjes op de mond of op de wang. Deel geen eetgerei, zak- of handdoeken en washandjes.

Kan een congenitale CMV-infectie behandeld worden?

Er bestaat een behandeling met antivirale middelen voor pasgeboren baby's. Deze behandeling wordt enkel gegeven als de baby duidelijke ziekte-tekens van infectie vertoont. Kinderen met een aangetoonde CMV-infectie, ook zonder ziekte-tekens bij de geboorte, worden best goed onderzocht en opgevolgd op vlak van gehoor, zicht en neurologische ontwikkeling (kruipen, lopen, praten ...).

CMV-screening voor en tijdens de zwangerschap

Elke vrouw met zwangerschapswens wordt best vooraf gescreend op CMV. Bij een actieve infectie stelt u de zwangere-

schap bij voorkeur drie tot zes maanden uit. Vrouwen die al CMV hebben doorgeemaakt hoeven niet verder te worden getest gezien de minimale kans dat ze het virus aan hun kind doorgeven. Wie voor de zwangerschap negatief testte, kan opnieuw getest worden bij de vaststelling van de zwangerschap en op het einde van het eerste trimester (12-14 weken). Als op dat moment een CMV infectie wordt vastgesteld, bespreekt de gynaecoloog met u de risico's, verdere diagnose (echografie, MRI, vruchtwaterpunctie) en mogelijke behandeling.

Bij een CMV-infectie in het tweede of derde trimester zijn letsels bij het kind uitzonderlijk. Verdere screening is in deze periode van de zwangerschap niet nodig.

CMV-screening bij pasgeborenen

Wat is het nut van een CMV-screening bij de pasgeborene?

Wij bieden elke pasgeborene een speekseltest aan waarmee we een congenitale CMV-infectie vroegtijdig kunnen opsporen. Zo kunnen we uw baby beter opvolgen en, als dat nodig is, snel starten met de behandeling.

Werkwijze

Na de bevalling sporen we bij elke pasgeborene CMV op in het speeksel. Dat nemen we af door met een borsteltje (wisser) over de binnenkant van de wang te wrijven. Als in het speeksel CMV aanwezig is, doen we ter bevestiging een tweede onafhankelijke controle op de urine. Bij twee positieve testen bespreekt u de verdere onderzoeken en eventuele behandeling met de kinderarts.

Het Vlaams CMV-register

Sinds 2007 worden in Vlaanderen gegevens verzameld over kinderen met congenitale CMV-infectie om een beter beeld te krijgen van de problematiek. We geven de gegevens van uw kind enkel door als u schriftelijk toestemming geeft. Uw kinderarts bespreekt dit met u.

Zijn er risico's of kosten verbonden aan de screening?

Er zijn geen bijkomende risico's of kosten. De speekseltest is een eenvoudige en risicoloze procedure. De medische en verpleegkundige kosten en risico's maken deel uit van de normale zorg en vloeien niet voort uit deze screening. De screening is een kwaliteitsverbeterend project.

Is screening verplicht?

De screening gebeurt op vrijwillige basis. U kunt weigeren zonder dat u daarvoor een reden moet opgeven. Dit heeft geen invloed op uw verdere relatie met de behandelende arts.

Contact

Laboratorium

Straat 38

T 09 224 64 45

E lab@azstlucas.be

www.labgids.be

Bijkomende vragen?

Spreek uw gynaecoloog, kinderarts of één van de laboratoriumartsen aan. Voor vragen of klachten over patiëntenrechten kunt u ook terecht bij de ombudsdienst:

T 09 224 51 45

E ombudsdienst@azstlucas.be

artikel 20.797 | Laatste update: mei 2025

Deze brochure werd ontwikkeld voor gebruik binnen AZ Sint-Lucas Gent. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het ziekenhuis. Deze informatiebrochure werd met de grootste zorg opge maakt, maar de inhoud is algemeen en indicatief. Deze brochure omvat niet alle medische aspecten. Als er vergissingen, tekortkomingen of onvolledigheden in staan, zijn AZ Sint-Lucas, het personeel en de artsen hiervoor niet aansprakelijk.